

ЛЮБЕН ДИЛОВ

ТОЧКАТА НА ЛАГРАНЖ

chitanka.info

Наближаваха тържествата по случай десетгодишнината на първия град извън Земята. Щяха да бъдат законни тържества, защото грандиозният експеримент бе потвърдил очакванията по най-бляскав начин.

Отеснялата като стара дреха Земя прачеше по всички шевове от човешките месища. Дванайсетте милиарда уста едва си поемаха дъх в теснотията, а истинското колонизиране на другите планети си оставаше утопично. Суровите им условия изискваха векове пионерски труд и неизчислими средства — трудно събираеми, защото новите милиарди хора се раждаха с правото си също да живеят добре. Една отдавнашна сметка бе доказала, че стократно по-бързо и по-евтино би било да се засели междупланетното пространство. В него нямаше чудовищните атмосферни налягания на Венера, не вилнееха страховитите пясъчни бури на Марс, не пламтеше неугасимата жарава на Меркурий, не валяха метеоритните дъждове на Луната. А мъртвешкият студ на вакуума лесно отстъпваше; достатъчно бе да го оградиш с подходящи стени и слънцето започваше да ти дава и топлина, и светлина, и електричество. Във вакуума цъфтеше и цялата нова индустрия, която щеше да осигурява поминъка на космическото население.

Разбира се, нещата не бяха толкова прости, колкото ги разказваха екскурзоводите в експерименталния град. Обаче след едновековния опит в строежа на орбитални станции Земята разполагаше с нужната промишленост, а не съществуваше принципна разлика в построяването на орбитална станция вместо за стотина души за един милион. И не в техническите проблеми на този град се състоеше неговата експерименталност, а в медицинските и в социално-психологическите. Не някакви подбрани и тренирани космонавти — цяло милионно население отиваше да живее и работи постоянно в Космоса. Оправдаеше ли се опитът, за кратко време щяха да бъдат създадени множество такива изкуствени планети по за десет, два и петдесет милиона души. Проектите им се доусъвършенстваха в конструкторските бюра. Ето защо в края на десетгодишния изпитателен срок космическият град гъмжеше от научни комисии, които пъплеха като мравки из душевните, социални и машинни гънки на града.

Градът им се мръщеше, защото го безпокояха с придирчивото си чоплене и разпитване. Беше опиянен от младостта си, весел и енергичен град, а населението му си имаше работа до гуша. То летеше до астероидите, раздробяваше ги, претопяваше ги в близките металургични заводи, извличаше никел, желязо, сребро и други поредки метали в непостижима доскоро чистота, в несметни количества. От няколко години вече градът бе поел почти изцяло снабдяването на Земята с основните метали, прекратявайки окончателно хилядолетното безмилостно бъркане в нейните пазви, замърсяването на лицето и диханието ѝ. Дори само тази му функция оправдаваше напълно усилията за неговото създаване.

Това разказа и младият му кмет на поредната група журналисти, която пожела да се срещне с него. Ръководейки подготовката за тържествата, той бе се въоръжил и с нужното търпение да посреща суетното любопитство на хилядите гости от майката Земя.

— И така, приятели — рече той на журналистите, след краткото си встъпление към срещата. — Както се казва, хванали сте ме сега натясно и още половин час можете да разполагате с мен. Имайте предвид обаче, че резултатите от изследванията скоро ще бъдат публикувани и ще дадат по-изчерпателни отговори на въпросите, които, предполагам, ви интересуват.

Журналистите го знаеха и всъщност искаха на тая среща по-скоро да изразят възторга си от видяното, да се настроят за бъдещите си репортажи. Луксът на жилищата, на транспортните средства, на работните и увеселителните места не се срещаше никъде на Земята. Целият град представляваше едно суперпроизведение на изкуствата, на гения на човешката изобретателност, за да компенсирва загубата на ония земни преимущества, които иначе не забелязваш около себе си, но когато се озовеш извън Земята, изведнъж съзираш липсата им. Хората, все млади, лесно бяха се приспособили, един нов патриотизъм ги сплотяваше в задружен колектив, а първите родени тук граждани вече припкаха по поляните на хидропонните паркове. Ето защо сега журналистите повече зяпаха към красивата гледка около себе си, отколкото да слушат обясненията на кмета.

Той сигурно бе ги поканил не в кабинета си, а в този кът за съзерцания, защото и самият изглед предразполагаше към задушевна беседа. Панорамната тераса се осветляваше само от два красиви

лампиона — Луната и Земята. На еднакво разстояние от града Луната грееше с тихата ярост на отразеното слънце, а Земята, два пъти по-голяма от нея, дишаше с пухестата кожа на атмосферата си като някакво шарено топчесто същество върху пъстрия звезден паваж.

— Защо точно тук е построен градът, а не по-близо до Земята? — попита един от журналистите, сякаш недоволен от гледката.

Беше най-старият в групата, остронос и остроок; през време на обиколката той бе задавал все такива досадно невежи въпроси, така че бе успял да настрои против себе си всичките си колеги.

Кметът с достатъчно основание би могъл да му отвърне, че това е написано във всеки гимназиален учебник по космознание, но както казахме вече, той предвидливо бе натрупал специални запаси от любезно търпение.

— Точката на Лагранж. Навярно сте я забравили. Още преди няколко века Лагранж е изчислил, че върхът на равноностранен триъгълник с отстояние точно 360 240 км от Земята и Луната ще представлява една точка на устойчиво равновесие. Поставеното там тяло ще бъде винаги в постоянно положение спрямо Земята и Луната. Това е особено важно за транспорта, съобщенията и часовниците в града. Допълнително излезе още едно предимство, което Лагранж, естествено, не е могъл тогава да предвиди. Този район се оказа най-чист от метеорити и комически прах, относително най-спокойното място за човека в Слънчевата система.

— Благодаря — измрънка старият журналист и подръпна с два пръста носа си, сякаш го доизостряше. — Точка на равновесието, казвате...

— Относително — вметна кметът. — Спрямо Земята и Луната.

— Да, да... А как стои въпросът с равновесието на властта? С нейната устойчивост?

Кметът не разбра въпроса, не го разбраха и другите журналисти, затова престанаха да се хият над глупавия му първи въпрос.

— Искам да кажа: вие сте кмет, не са ли се явили претенции за вашия пост от други жители на града? Не се ли е натрупало вече някакво недоволство от вас, от системата на управление?

Кметът се усмихна лъчезарно, от което стана още по-млад.

— От мен едва ли, защото съм още нов. Всъщност вие и това би трябвало да знаете предварително. Ние имаме най-съвършения тип

демокрация, който някога е постигало човечеството. Всеки гражданин участва посредством домашния си холовизор пряко във всички важни решения. Малобройността и техниката ни позволяват този лукс, който дори още Земята не може да си позволи. На всеки три години се избира задължително ново ръководство с трима кметове, които се редуват на поста си по за една година, под контрола на другите двама. А кандидатите ги търсим едва ли не с лупа, защото управлението е твърде досадно занимание, въпреки че повечето му функции се извършват от електронните мозъци...

— Добре де — прекъсна го остроносият. — А какви са ви облагите от кметуването?

— Няма облаги. Има само задължения, тегоба, на която трябва що-годе достойно да издържиш. Каквото получава кметът, получава го и човекът на най-незначителния технически пост. Впрочем аз май ще съм единственият досега, който ще извлече някаква облага. Излезе ми късметът по мое време да бъде годишнината, така че неизбежно ще ме споменавате в отзивите си. Ще се прочуя, значи, и то без всякаква заслуга. А така е по-сладко, нали?

Журналистите се засмяха на елегантната му шега, доволни още, че бе натрил острия нос. Но острият нос не усети това, той сякаш бе зареден с кой от кой по-глупави въпроси.

— А ония, които живеят в долните етажи, не са ли недоволни и не роптаят ли против ония, които живеят горе?

Кметът едва забележимо охлади гласа си:

— Принуждавате ме да ви напомня, че в Космоса няма горе и долу. Няма и ляво и дясно, защото, както видяхте, градът се върти, за да създава гравитацията си.

— Значи, не ви е страх, че могат да ви свалят от кметството?

— Та аз с нетърпение чакам да ми изтече мандатът, за да си гледам по-добре професията! Специалист съм по космическа металургия — отвърна младият кмет, но срещна втренчения поглед на стария журналист и смутено поотстъпи. — Разбира се, ако ме отзоват предварително, ще е позор. То ще означава, че не съм оправдал доверието на съгражданите си.

Старият журналист се изправи някак тържествуващо, вирна острия си нос, от което заизглежда по-висок.

— Дааа, ето че стигнахме и до същината на въпроса ми, уважаеми кмете! До това „предварително“. Казвате, нямало горе и долу, нямало ляво и дясно. Но нали една не малка група от граждани живее например близо до инсталациите за снабдяване с въздух? Ами ако някой от тях реши да прекъсне снабдяването на града?...

Кметът зина от изумление, зинаха и журналистите.

— Но... но защо ще го прекъсва?

— За да вземе той властта?

— Ей, ама... Извинете... — заекна кметът. — Как изобщо ви дойде това на ум? Да сте чули някой някъде да е правил такова нещо? Нали ви обясних каква ни е системата на управлението. Всеки може да се кандидатира, когато...

Досадникът подръпна няколко пъти острия си нос, а като си махна ръката, видяха, че той се усмихваше — за пръв път от влизането им в града.

— Значи, никак не се боите от една такава възможност? Това исках да чуя. Благодаря ви! Повече въпроси нямам.

И си седна с вида на човек, доволен от някоя добре свършена работа.

Но и другите журналисти нямаха повече въпроси. Засрамени заради поведението на своя колега, те побързаха да се сбогуват с младия, все още смутен кмет. Изказаха му пресилено своята възхита от видяното в града, искайки да позамажат лошия спомен, който би оставила у него срещата му с тях, и веднага потеглиха към Земята.

Десет дена по-късно Планетарният съвет бе свикан на извънредно заседание. Кметът на първия изкуствен град в Космоса бе поискал от Земята да му прати специални хора за охрана на инсталациите за въздух. Вместо тях изпратиха нова комисия, която след обстойни проучвания докладва, че никой и нищо не заплашва снабдителните инсталации, че техническата им охрана е достатъчна и че кметът е позагубил психическото си равновесие навярно от грижите около предстоящите тържества. Освободиха го по болест от длъжността и го предадоха на медиците, които само за няколко седмици с медикаменти и психотерапия прогониха от душата му неуместния страх.

Тържествата отминаха — бляскави и весели. Заедно с всички се радваше на десетгодишното благополучие на града и бившият му кмет,

но месец по-късно начело на групичка от седем души той затвори за няколко минути главния въздухопровод. А по радиото обяви, че няма да пусне въздуха, ако не му предадат веднага цялата власт. Градът имал нужда от силна ръка, за да удуши в зародиш ония тъмни сили, които заплашват съществуването му.

Предадох му я. Не помогнаха и последвалите увещания и заплахи от Земята. Той, вече всевластен господар, защото хората му денонощно стоеха край крановете за кислород, заяви, че ще изтреби всичките един милион души, ако Планетарният съвет се опита да го махне от поста. После с въодушевена прокламация обяви независимостта на града и предложи на планетата Земя преговори за сключване на дипломатически и търговски споразумения. А неговите поданици, понеже се страхуваха от него, се зарадваха на своята независимост. И я отпразнуваха с нови тържества.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.